

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Urbanística 5	Código	630G02042	
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Quinto	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Rodriguez Alvarez, Jorge	Correo electrónico	jorge.ralvarez@udc.es	
Profesorado	Diaz Revilla, Alfonso	Correo electrónico	a.diaz.revilla@udc.es	
	Llamazares Castro, Jesus		j.llamazares@udc.es	
	Rodriguez Alvarez, Jorge		jorge.ralvarez@udc.es	
	Seoane Prado, Enrique		enrique.seoane@udc.es	
Web				
Descrición xeral	El desarrollo del curso se realiza apartir de clases teóricas y taller, que en parte, será relizado en común con Proyectos IX. Se pretende incidir sobre un ámbito territorial inconcluso, desde las operaciones de regeneración urbana necesarias para una intervención urbanística adecuada al momento presente. Se trata de actuar sobre espacios carentes de la necesaria accesibilidad, de la necesaria integración de usos y tipos edificatorios, para proponer una actuación que, apoyándose en la formalización del espacio colectivo público y privado, en la mejora de la urbanización, y en la adecuada respuesta edificatoria a las condiciones ya existentes, proponga respuestas rehabilitadoras en su vertiente ambiental y edificatoria.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos -Non se realizan cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen ANÁLISE DE FONTES DOCUMENTAIS. ESTUDO DE CASOS *Metodoloxías docentes que se modifican SESIÓN MAXISTRAL. Adaptación da forma presencial tradicional á forma non presencial a través da plataforma Teams DISCUSIÓN DIRIXIDA. Adaptación da forma presencial tradicional á forma non presencial a través da plataforma Teams e foros de Moodle OBRADOIRO. Realízase a tutela de dito traballo a través das plataformas dixitais aportadas pola UDC. (Teams) mediante tutorías acordadas con cada equipo PROBA OBXECTIVA. Non se realizará a proba obxectiva final. A avaliación deste coñecemento se incorpora a metodoloxía de estudo de casos PROBA PRÁCTICA. Non se realizará a proba mixta final. A avaliación deste coñecemento se incorpora a metodoloxía do estudo de casos. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado serán por Teams ou Moodle 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado ? Correo electrónico: Diariamente, de luns a venres e en horario lectivo. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento dos traballos tutelados. ? Moodle: Diariamente, de luns a venres e en horario lectivo. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. ? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e dos traballos tutelados na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da escola. De 1 a 2 sesións semanais en pequeno grupo (ate 6 persoas), para o seguimento e apoio na realización dos ?traballos tutelados?. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia. 4. Modificacións na avaliación Traballos tutelados (100%): En relación cos traballos tutelados valorarase: ? A adecuación metodolóxica das propostas de traballo. ? A profundidade do contido. ? O dominio das aplicacións utilizadas na elaboración das propostas. ? O tratamento dunha linguaxe propia do contexto disciplinar. ? A utilización de fontes documentais complementarias e actuais. ? A presentación e a claridade da exposición. *Observacións de avaliación: Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente, agás que: ?- As referencias ao cómputo da asistencia, que só se realizará respecto das sesións que houbo ate o momento no que se suspendeu a actividade presencial. 1. SITUACIÓNS: A) Alumnado con dedicación completa: Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (100%). B) Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212): Asistencia/participación nas actividades de clase mínima do 80%: a) Elaboración e presentación dos traballos de pequeno grupo (100%). 2. REQUISITOS PARA SUPERAR A MATERIA:
-----------------------------	---

1. Asistir e participar regularmente nas actividades da clase.
2. Obter unha puntuación do 50% do peso de cada unha das partes obxecto de avaliación.
3. Entregar e expoñer os traballos tutelados na data que se indique.
4. A oportunidade de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a de xuño.

5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía

Non se realizarán cambios.

Competencias do título

Código	Competencias do título
A34	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos básicos e de execución, esbozos e anteprojectos. (T)
A35	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos urbanos. (T)
A36	Capacidade para a concepción, a práctica e desenvolvemento de dirección de obras. (T)
A37	Capacidade para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos. (T)
A39	Aptitude para suprimir barreiras arquitectónicas. (T)
A41	Aptitude para resolver o acondicionamento ambiental pasivo, incluíndo o illamento térmico e acústico, o control climático, o rendemento enerxético e a iluminación natural. (T)
A42	Aptitude para catalogar o patrimonio edificado e urbano e planificar a súa protección. (T)
A44	Capacidade para redactar proxectos de obra civil. (T)
A45	Capacidade para deseñar e executar trazados urbanos e proxectos de urbanización, xardinería e paisaxe. (T)
A46	Capacidade para aplicar normas e ordenanzas urbanísticas.
A47	Capacidade para elaborar estudos medioambientais, paisaxísticos e de corrección de impactos ambientais. (T)
A52	Coñecemento axeitado da ecoloxía, a sostiabilidade e os principios de conservación de recursos enerxéticos e medioambientais.
A53	Coñecemento axeitado das tradicións arquitectónicas, urbanísticas e paisaxísticas da cultura occidental, así como dos seus fundamentos técnicos, climáticos, económicos, sociais e ideolóxicos.
A55	Coñecemento axeitado da relación entre os patróns culturais e as responsabilidades sociais do arquitecto.
A58	Coñecemento axeitado dos fundamentos metodolóxicos do planeamento urbano e a ordenación territorial e metropolitana.
A59	Coñecemento dos mecanismos de redacción e xestión dos planos urbanísticos a calquera escala.
A60	Coñecemento da regulamentación civil, administrativa, urbanística, da edificación e da industria relativa ao desempeño profesional.
A61	Coñecemento do análise de viabilidade e a supervisión e coordinación de proxectos integrais.
A62	Coñecemento da tasación de bens inmoables.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B8	Coñecer o urbanismo e as técnicas aplicadas no proceso de planificación
B11	Coñecer as industrias, organizacións, normativas e procedementos para plasmar os proxectos en edificios e para integrar os planos na planificación
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título
---------------------------	------------------------

Establecer criterios para proxectar o espazo exterior	A34	B4	C1
	A35	B5	C3
	A36	B8	C4
	A37		C5
	A39		C7
	A41		
	A42		
	A44		
	A45		
	A46		
	A47		
	A52		
	A53		
Adquirir coñecementos para liderar e coordinar a execución material das obras de desenvolvemento urbán	A55	B11	C6
	A58	B12	C8
	A59		
	A60		
	A61		
	A62		
	A63		
Aprender a organizar o proceso de construción da urbanidade e afondar na definición do desenvolvemento urbano, con prioridade para o tratamento da forma e espazo a partir dun deseño, mellorar a capacidade do alumno para actuar profesionalmente sobre os distintos asentamentos urbanos e / ou rurais, designando crecemento, mellora ou transformación, colocándoo en conexión con regulatórios, construción e programación temporal e aspectos económicos que unha intervención deste tipo acarrega	A34	B4	C1
	A35	B5	C3
	A36	B8	C4
	A37	B11	C5
	A39	B12	C6
	A41		C7
	A42		C8
	A44		
	A45		
	A46		
	A47		
	A52		
	A53		
	A55		
	A58		
	A59		
	A60		
	A61		
	A62		
	A63		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Comprender e analizar a realidade existente e expoñelo das técnicas de representación que priorizan a capacidade de síntese e comunicación.	- Representación sintética e analítica do territorio a través de esbozos, diagramas, diagramas, perspectivas, plantas e seccións, etc. - Representación e análise do territorio a través de modelos reais e virtuais. - Representación de información complexa e sectorial do territorio a través de blogs, plataformas, fotografías, videos, collages, etc.

2. Propoñer un programa estruturado e preparar propostas transformativas.	- Programa de usos, desenvolvemento urbano e condicións básicas da operación transformadora.
3. Preparación de propostas, estratexias ou proxectos.	- Plans estratéxicos. - Plans especiais (reforma interna, protección, medioambiental, etc.) - Planificación urbana.
4. Formalidade da proposta grupal e da proposta individual.	- Proxectos urbanos. - Proxectos de urbanización. - Proxectos para o condicionamento do espazo exterior.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	C5 C6 C7 C8	5	5	10
Obradoiro	A34 A35 A36 A37 A39 A41 A42 A44 A45 A46 A47 A52 A53 A55 A58 A60 A61 A62 A63 B4 B5 B8 B11 C1 C3 C4	27	54	81
Discusión dirixida	B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C7 C8	8	16	24
Sesión maxistral	A52 A53 A55 A58 A59 A61 B8 B11	11	11	22
Análise de fontes documentais	C3 C4 C5 C8	1	2	3
Proba obxectiva	A35 A52 A53 A55 A58 A59 A60 B8 C1	1	2	3
Proba práctica	A34 A35 A36 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A47 A52 A53 A59	3	3	6
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Os conceptos teóricos presentados nas clases teóricas aplicaranse nun breve ensaio orixinal a través do estudo e análise de casos
Obradoiro	Serán formalizados grupos de traballo de 3-4 alumnos que desenvolverán as prácticas longas de curso para dar lugar a propostas individuais nas últimas catro semanas. Os talleres e clases serán o lugar onde se desenvolverá a evolución das propostas. Parte deste traballo farase coas materias do obradoiro (P8, C7, CIM)
Discusión dirixida	As lecturas da materia e as clases maxistrais servirán de punto de partida para discusións sobre os temas relevantes da materia
Sesión maxistral	As clases teóricas axudarán a presentar temas instrumentais e referencias ao proxecto
Análise de fontes documentais	O traballo proposto implicará a recollida e procesamento de fontes documentais para desenvolver unha cartografía analítica e proactiva, completando e actualizando a información existente a través do traballo de campo.
Proba obxectiva	Exame teórico dos contidos explicados na clase e/ou na bibliografía da materia

Proba práctica	Proba individual que se realizará na aula designada. Consistirá na resolución, no esbozo-anteproxecto, dun programa de intervención sobre o alcance do traballo do curso
----------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proba práctica Obradoiro	Os grupos de alumnos deberán facer presentacións públicas dos traballos elaborados, derivados deles correccións colectivas, tanto no taller compartido con proxectos como no propio taller da materia. Ao final do 2º mes do curso, presentarase o traballo en grupo e comezase o traballo individual.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba práctica	A34 A35 A36 A37 A39 A41 A42 A45 A46 A47 A52 A53 A59	Será valorada a capacidade de interpretación e resolución efectiva do problema proposto, tendo en conta as restricións do lugar, tanto programáticas, ambientais, topográficas ou normativas	15
Estudo de casos	C5 C6 C7 C8	Realizarase un breve traballo de investigación sobre temas relevantes para a materia. Obxectividade, capacidade crítica de análise, orixinalidade, uso de convencións na redacción de artigos científicos e uso da bibliografía serán avaliados. O plaxio será motivo de suspenso da materia segundo a normativa da UDC	10
Obradoiro	A34 A35 A36 A37 A39 A41 A42 A44 A45 A46 A47 A52 A53 A55 A58 A60 A61 A62 A63 B4 B5 B8 B11 C1 C3 C4	A participación activa na clase, a asistencia, o progreso adecuado no traballo e o cumprimento dos obxectivos concretos propostos na declaración do taller serán avaliados. As obras incluírán unha parte do grupo e un desenvolvemento individual. Cada unha destas partes será avaliada de forma independente e será necesario aprobar as dúas partes.	50
Discusión dirixida	B8 B11 B12 C1 C3 C4 C5 C7 C8	Evalúarase o participar activamente, actitude crítica, cultura arquitectónica e urbana e a capacidade de articular e expoñer opinións motivadas en público.	5
Sesión maxistral	A52 A53 A55 A58 A59 A61 B8 B11	A asistencia e asimilación e aplicación dos contidos serán avaliados nas prácticas de clase e casos prácticos. A asistencia é obligatoria. Nas clases maxistráis non estará permitido o uso de dispositivos móbiles ou ordenadores a menos que o indique o profesor	5
Proba obxectiva	A35 A52 A53 A55 A58 A59 A60 B8 C1	Avaliarase a adquisición dos coñecementos teóricos introducidos no curso	15

Observacións avaliación

Na avaliación xeral do curso estarán presentes os seguintes

aspectos: asistencia a clase e obradoiros, avaliación do traballo en grupo,

avaliación do traballo individual, proba obxectiva.

A asistencia á clase (mínimo do 80%) e a superación da proba

práctica, traballo de curso e proba obxectiva son fundamentais para aprobar a

materia.

No caso de suspenso dunha das partes, ésta deberá repetirse na

segunda oportunidade

A proba obxectiva e a proba práctica forman

parte do exame final, polo que de suspender unha parte deberá repetirse o

examen ao completo a segunda oportunidade (proba práctica máis proba obxectiva)

No caso de adaptación por causa do COVID atenderase ao plan de continxencia

Fontes de información

Bibliografía básica

Os profesores da materia indicarán as lecturas obrigatorias para o seguimento das clases teóricas e discusións dirixidas. A seguinte lista conforma a bibliografía básica da materia

Alexander, C. (1980). El lenguaje de patrones. Barcelona: Gustavo Gili

Álvarez Blanco, A. Carro Patiño, I. & Vázquez Suarez, E. eds. (2018) DRU 8: O Salnés-Cambados Universidade da Coruña

Ashihara, Y. (1982). El diseño de espacios exteriores. Barcelona: Gustavo Gili

Bentley, Alcock, Murrain McGlynn, Smith (1999). Entornos vitales. Hacia un entorno urbano y arquitectónico más humano. Manual Práctico. Barcelona: Gustavo Gili

Busquets, J & Correa, F. (2006). Ciudades X Formas. Una nueva mirada hacia el proyecto urbanístico. Harvard University

Corominas, M. Sabaté, J. Sotoca, A. (2007). Planes muy especiales. COAC Escola Sert

DALDA ESCUDERO, Juan Luís. DRU-2. Teoría y método del planeamiento general y urbano. A Coruña: Departamento de Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo, Universidade da Coruña, 2009

Falcón, A. (2007). Espacios verdes para una ciudad sostenible. Planificación, proyecto y gestión. Barcelona: Gustavo Gili

Fernández Prado, M. Rodríguez Álvarez, J. ed. (2013) DRU 7: Miscelánea Urbanística: Experiencias, retos e instrumentos. Departamento de Proyectos Arquitectónicos y Urbanismo. Universidade da Coruña

Gehl, J. (2006). La humanización del espacio urbano. La vida social entre los edificios. Barcelona: Editorial Reverté

GONZÁLEZ-CEBRIÁN TELLO, José Juan. DRU-3. Intervención sobre el Medio Rural en Galicia. Una aproximación a su realidad territorial. A Coruña: Departamento de Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo, Universidade da Coruña, 2009

GONZÁLEZ-CEBRIÁN TELLO, José Juan; GONZÁLEZ HARGUINDEY, Javier; PEÑA PEREDA, Felipe (coords.). DRU-6. Juan Luís Dalda Escudero. Urbanista. A Coruña: Departamento de Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo, Universidade da Coruña, 2011

Herce, M. (2009). Sobre la movilidad en la ciudad. Barcelona: Editorial Reverté

INSS (1994). Manual de accesibilidad. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales

Lynch, K. (1980). La planificación del sitio. Barcelona: Gustavo Gili

McCluskey, J. (1985). El diseño de vías urbanas. Barcelona: Gustavo Gili

McCluskey, J. (1987). Parking. Manual de diseño ambiental. Barcelona: Gustavo Gili

Rodríguez Álvarez, J. ed. (2017) DRU 9: La ciudad y su territorio: Líneas de investigación del grupo GCeT. Universidade da Coruña

RODRÍGUEZ ÁLVAREZ, Jorge (coord.). DRU-5. Vilagarcía. Muestra de los Trabajos de Taller. Curso 2009-10. A Coruña: Departamento de Proxectos Arquitectónicos e Urbanismo, Universidade da Coruña, 2011

Solá-Morales, M. (1987). El proyecto urbano I. UR N5 Solá-Morales, M. (1988). El proyecto urbano II. UR N6

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Urbanística 4/630G02032
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Proxectos 9/630G02041
Materias que continúan o temario
Paisaxe e Hábitat sostible/630G02056
Actuacións Urbanísticas Contemporáneas/630G02060
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías